

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/152/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316223186
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2316223186.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: U. Q., nar. XX.X.XXXX, adresa X., S. I. XXX/XX, o zaplatenie 1.208,13 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 30Csp/311/2016-126, zo dňa 29.5.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a** ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvou výrokovou vetou žalobu zamietol, druhou žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou § 524, § 525 ods. 1, § 39, § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1 písm. 2, § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ..., § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách ... v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok a § 5b zákona č. 250/2007 Z. z..

3. Súd prvej inštancie vecne argumentoval tým, že: „V rámci skutkového stavu bolo v prejednávanej veci zistené, že Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava, ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 27.2.2014 zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver v sume 800,- eur. Z dôvodu nesplácania úveru žalovaným riadne a včas, právny predchodca žalobcu ku dňu 29.9.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Dňa 23.10.2015 uzatvorili Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava ako postupca a žalobca ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej bola na žalobcu postúpená pohľadávka voči žalovanému zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 27.2.2014. Žalovaný z poskytnutého úveru zaplatil celkom sumu 10,- eur. Predovšetkým sa súd zaoberal tým, či žalobca je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplatenia peňažnej pohľadávky od žalovaného. Aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existencie tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009). Podľa názoru súdu úpravou § 92 ods. 8 Zákona o bankách mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Toto ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou

starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. Zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl.). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výluku ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom, a teda neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení. Z uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s ust. § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky (ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 Zákona o bankách), je postupca v súdnom spore, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný tvrdiť a preukázať predpoklady svojej aktívnej legitimácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia.“

4. Prvoinštančný súd ďalej skonštatoval, že: „Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie sumy 1.208,13 eur s príslušenstvom. Žalobca odvodzuje svoje právo od zmluvy, ktorú žalovaný uzatvoril so Slovenskou sporiteľňou, a.s., Bratislava, teda bankou poskytujúcou úvery na základe bankovej licencie, čo je skutočnosť všeobecne známa. Túto pohľadávku voči žalovanému mal získať na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak povinný tvrdiť a preukázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitimácie postupníka. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, dospel súd k záveru, že žalobca nedokázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovanému postúpená naňho, boli podmienky postúpenia splnené, t. j. nepreukázal požiadavku 90-dňového omeškania a že bol žalovaný písomne vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o splátkovom úvere a že takúto výzvu žalovanému aj odoslal a doručil. Je predovšetkým vecou žalobcu, aby pre prípad sporu vedel preukázať realizáciu oboch podmienok platného postúpenia. Pri tak dôležitom úkone je potom len logické, že žalobca má listiny potrebné pre prípadné uplatnenie práva na súde zasielať tak, aby ich doručenie preukázal vedel. Samotnú listinu (výzvu - predloženú súdu až na pojednávaní) si totiž v dnešnej dobe nie je žiadny problém vyrobiť aj dodatočne, a teda samotná listina, ktorej účinnosť je viazaná na to, že sa dostane do dispozície adresáta - spotrebiteľa (žalovaný), bez preukázania jej doručenia, právne relevantné účinky nemôže mať. Žalobca tak nedokázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Ani zo samotných tvrdení žalobcu nevyplýva splnenie predpokladov

pre platné postúpenie pohľadávky v súlade s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, t.j. že až po splnení predpokladov pre postúpenie následne banka postúpila pohľadávku na žalobcu. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná) a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom.“.

5. Podľa názoru súdu prvej inštancie: „... ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách musí byť dodržané v každom prípade bez ohľadu na to, či dlžník s postúpením pohľadávky nesúhlasí, ako aj vtedy, keď banka do obchodných podmienok, resp. zmluvy, vložila ustanovenie o súhlase dlžníka s postúpením pohľadávky banky na tretiu osobu. Treba zdôrazniť, že predmetné ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách má nepochybne povahu kogentného ustanovenia, od ktorého sa nie je možné v zmluve odchýliť, keďže je v ňom vymedzený postup, ktorý musí byť dodržaný na to, aby banka bola oprávnená postúpiť pohľadávku z úveru tretej osobe a ktoré dáva možnosť klientovi po písomnej výzve banky vyrovnat' omeškané splátky úveru a predísť tak postúpeniu pohľadávky na tretiu osobu. Nemohlo preto dôjsť k platnému dojednaniu odlišnej úpravy podmienok postúpenia pohľadávky banky v zmluve o splátkovom úvere, čo je zvýraznené aj tým, že žalovaný vystupuje v zmluvnom vzťahu zo zmluvy o splátkovom úvere v postavení spotrebiteľa, teda slabšej zmluvnej strany. Žalovaný nemohol ovplyvniť text zmluvy, ani VOP, ktoré vopred pripravila banka, a musela ich prijať, keď chcel, aby mu bol úver poskytnutý, teda spotrebiteľovi je zo strany banky naoktrojované ustanovenie, podľa ktorého klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky. Také zmluvné ustanovenie nezohľadňuje potom žiadnu z podmienok prípustnosti postúpenia pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a pre rozpor s týmto kogentným zákonným ustanovením je preto podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka toto zmluvné ustanovenie (jeho časť) absolútne neplatné. O platnú časť právneho úkonu nemôže ísť aj z toho dôvodu, že v danom ustanovení sa nepripustne (na ujmu práv spotrebiteľa) eliminujú zákonné limity umožňujúce banke postúpiť pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe. Je tým výrazne zhoršené postavenie spotrebiteľa, ktorý vstupoval do zmluvného vzťahu s veriteľom - bankou, z čoho pre spotrebiteľa vyplývajú garancie, keďže činnosť banky podlieha dozoru a dohľadu NBS, pričom pokiaľ by bolo takéto zmluvné ustanovenie platné, bola by banka oprávnená bez akéhokoľvek predchádzajúceho upozornenia dlžníka pohľadávku proti spotrebiteľovi postúpiť tretej osobe, aj nebankovému subjektu, a to aj vtedy, ak by dlžník pohľadávku riadne a včas splácal. Také ustanovenie zavádza značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a je preto absolútne neplatné aj v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“.

6. Súd prvej inštancie napokon uzavrel, že: „Žalobca síce v spore predložil listinu zo dňa 9.9.2015, označenú ako výzva, avšak nepreukázal doručenie tejto výzvy žalovanému (podľa listiny č. I. 94. nie je zrejmé, čo sa žalovanému vôbec doručovalo). Pokiaľ ide o listinu zo dňa 30.9.2015 označenú ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, táto listina je oznámením banky o predčasnej splatnosti úverovej pohľadávky ku dňu 29.9.2015. Kvalifikovanú výzvu, v ktorej by banka žalovaného vyzvala na plnenie dlžnej sumy, s ktorou by žalovaný bol v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní (a dala tak možnosť klientovi po písomnej výzve vyrovnat' omeškané splátky úveru a predísť postúpeniu pohľadávky na tretiu osobu), žalobca súdu nepredložil. Vzhľadom na to, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitimitáciu na jej uplatňovanie, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.“.

7. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol s odôvodnením, že: „Žalovaný má voči žalobcovi podľa ust. § 255 ods. 1 v spoj. s § 262 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov konania v plnej výške, keďže bol v konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.). S poukazom na to, že žalovanému žiadne preukázateľné trovy v konaní nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal, s tým, že o výške trov už nie je potrebné samostatne rozhodovať.“.

8. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca s odôvodnením, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok preskúmal a v zmysle § 388 CSP ho zmenil, tak, že vyhovie žalobe, resp. v zmysle § 389 ods. 1 CSP ho zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom si zároveň vyčíslil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 156,74 Eur.

9. Po poukázaní na znenie ust. § 89 ods. 1 a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ako i na bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok, zdôraznil, že ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahu medzi bankou a klientom, odchyľne od ustanovení daného zákona, pokiaľ zákon predmetnú odchýlku nevyklučuje, pričom § 92 ods. 8 predmetného zákona nevyklučuje odchýlnu úpravu a zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchyľne od zákona. Vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy si zmluvné strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky, došlo teda k platnému postúpeniu pohľadávky. S týmto názorom sa stotožnil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutiach sp. zn. 11Co/11/2015, 9Co/145/2015, 11Co/206/2015.

10. Poukázal tiež na to, že zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu podaním zo dňa 30.9.2015, na základe ktorého došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti právnym predchodcom ku dňu 29.9.2015, pričom predmetné podanie spĺňa náležitosti výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, pričom žalovaný bol ku dňu postúpenia pohľadávky viac ako 90 dní nepretržite v omeškani s úhradou dlžnej sumy aj napriek doručeniu výzvy na úhradu.

11. V záverečnej časti odvolania žalobca namietal, že v konaní predložil aj výzvu zo dňa 9.9.2015, ktorá bola zaslaná dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a ktorou bol žalovaný vyzvaný na úhradu dlžnej sumy. Pokiaľ ide o preukázanie jej doručenia, k tomu uvádzam, že žalovaný v konaní nespochybnil doručenie výzvy. Podľa ustanovenia § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Zároveň považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že žalovaný bol v konaní právne zastúpený, pričom aktívnu legitimáciu žalobcu počas konania vôbec nenamietal, preto nie je dôvod, aby súd považoval predmetnú skutočnosť za spornú. V sporovom konaní súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého pri rozhodnutí vychádza. Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné tvrdenia žalobcu, ktoré zo strany žalovaného neboli nijakým spôsobom spochybnené, považovať za nesporné.

12. Žalovaný odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) a f) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné rozsudok v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušiť a vec prvoinštančného súdu v napadnutej časti aj v závislom výroku vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie..

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k správne skutkovému a právnemu záveru, že žalobca v konaní nepreukázal svoju aktívnu legitimáciu z dôvodu súdom prvej inštancie ustálenej neplatnosti zmluvy o postúpení, pretože neboli preukázané podmienky postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keď nebolo preukázané, že žalovaný bol písomne vyzvaný na splnenie svojho záväzku pôvodným veriteľom, v dôsledku čoho mal byť daný dôvod na zamietnutie žaloby.

15. V zmysle § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému (ods. 1). S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené (ods. 2).

16. Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením

postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení (ods. 2).

17. V zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 o bankách ... ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní s plnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

18. Žalobca v odvolaní predovšetkým namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách spájal aktívnu legitimáciu žalobcu ako postupníka pohľadávky, a to i s poukazom na § 89 ods. 1 tohto zákona v spojení s bodom 19.16 Všeobecných obchodných podmienok, v ktorom bode si zmluvné strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky.

19. Odvolací súd sa týmto názorom žalobcu nestotožnil, nakoľko má za to, že pre platnosť postúpenia pohľadávky banky z bankového úveru na nebankový subjekt, musia byť okrem všeobecných podmienok upravených v § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, splnené aj podmienky v zmysle zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Vzhľadom na to, že žalobca sa domáha zaplatenia pohľadávky, ktorú mal nadobudnúť ako postupník pôvodného veriteľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) zo zmluvy, ktorú tento uzavrel so žalovaným, bolo potrebné, aby v prvom rade preukázal svoju aktívnu legitimáciu, teda legitímne nadobudnutie v žalobe uplatnených práv od pôvodného veriteľa. Zo spisu vyplýva, že na preukázanie svojej aktívnej legitimácie súdu prvej inštancie predložil kópiu zmluvy o postúpení pohľadávok, ako aj vyhlásenie predčasnej splatnosti právnym predchodcom ku dňu 29.9.2015, ktoré považoval zároveň aj za kvalifikovanú výzvu na úhradu dlžnej sumy pred postúpením.

20. Stranou v spore sa niekto môže stať bez toho, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitimácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či stranou objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitimácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

21. Citované ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so

zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi.

22. Vychádzajúc z uvedeného, ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1 CSP a § 150 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností vedie k záveru o neplatnosti úkonu postúpenia pohľadávky, čo má za následok nepreukázanie aktívnej legitímácie postupníka.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku voči žalovanému (ktorá je predmetom tohto sporu) žalobcovi len po tom, ak bol žalovaný napriek písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke a to aj bez súhlasu žalovaného. Len v prípade, že takéto predpoklady splnené neboli, bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostúpiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka), ako to v danom prípade posúdil súd prvej inštancie, ktoré právne posúdenie ale nebolo správne.

24. Na č. I. 93 spisu je založená výzva na zaplatenie dlžnej pohľadávky zo zmluvy zo dňa 27.2.2014 (č. I. 93), ktorá výzva je právnym predchodcom žalobcu datovaná dňom 9.9.2015 a je adresovaná žalovanému, žalobca predložil i dôkaz o tom, že predmetná výzva bola žalovanému odoslaná a žalovaný ju v odbernej lehote neprevzal (č. I. 94, 95 spisu). Žalobca predložil súdu tiež oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.9.2015, ktoré podľa odvolacieho súdu súčasne obsahovalo i výzvu adresovanú žalovanému na zaplatenie dlžnej sumy, s ktorou bol žalovaný dovtedy v omeškaní. Pre odvolací súd zostalo nevysvetlené, prečo súd prvej inštancie takúto výzvu považoval za nekvalifikovanú, keďže zákon nevylučuje možnosť spísať do jednej listiny aj dva právne úkony V danom prípade niet pochyb o tom, že výzvu na zaplatenie dlžnej sumy obsahovalo i oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.9.2015, ktoré bolo postupom žalovanému doručované poštou doporučenou zásielkou, ktorú žalovaný v odbernej lehote neprevzal (č. I. 17, 18 spisu). Zo žalobcom predloženej poštovej doručky súdu prvej inštancie vyplýva, že dňa 26.10.2015 bola neprevzatá zásielka žalovaným žalobcovi vrátená, pričom žalovaný v spore netvrdil, že by sa v čase doručovania na adrese doručenia, ktorú adresu sám uviedol žalobcovi, nezdržoval, je potom možné uzavrieť, že predmetnú doručovanú písomnú výzvu žalobcu na plnenie, s oznámením predčasnej splatnosti, je potrebné považovať za hmotnoprávny úkon, na nastúpenie účinkov ktorého sa vzťahuje ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka <.. Na nastúpenie právnych účinkov predmetnej výzvy (tu na zaplatenie dlžnej sumy, s ktorou bol žalovaný v omeškaní), je potrebné predmetnú výzvu účinne dostať do dispozičnej sféry adresáta, čo sa v danom prípade i stalo, pričom to bol práve žalovaný, ktorý neprevzatím predmetnej zásielky si sám zmaril možnosť sa s ňou oboznámiť (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Odo 442/2003 použiteľné i na danú vec). Vzhľadom na konštatované je možné odvoláciu argumentáciu žalobcu o splnení si povinnosti postupcu žalovaného pred postúpením pohľadávky na žalobcu žalovaného písomne vyzvať na zaplatenie omeškaného dlhu, považovať za dôvodnú.

25. Právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. V danom prípade súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho i vyložil, ale nesprávne ho aplikoval, pretože skutkový stav ohľadne nepreukázania výzvy na splnenie záväzku pred postúpením pohľadávky zhodnotil nesprávne.

26. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd, už bez potreby zaoberať sa i ďalším v odvolaní namietaným, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil, keďže súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované (v danom prípade nevyhnutné) dôkazy, pričom vzhľadom na rozsah potrebného dokazovania nie je účelné doplniť dokazovanie pred odvolacím súdom, a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne vec preskúmať, zaoberať sa pritom vecnou aj právnu správnosťou a dôvodnosťou žalobcom uplatneného nároku, za tým účelom v súlade s § 295 CSP doplniť dokazovanie, jeho výsledky nadväzne opätovne komplexne vyhodnotiť, posúdiť podľa príslušných hmotnoprávných ustanovení na ochranu spotrebiteľa a následne znova vo veci rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť.

28. V novom rozhodnutí prvoinštančný súd rozhodne zároveň aj o náhrade trov konania včítane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

29. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).